

Chestiunea 2

Cu privire la respectarea drepturilor de proprietate intelectuală în Republica Moldova, în special drepturile de autor prin prisma Raportului special 301, întocmit anual de Alianța Internațională pentru Proprietate Intelectuală

Alianța Internațională pentru Proprietate Intelectuală este o coaliție de asociații private, care reprezintă industriile bazate pe dreptul de autor ale Statelor Unite ale Americii (companii în domeniul programelor pentru calculator, cinematografic, muzical, fonografic, editorial, etc.). La 8 februarie 2013, Alianța a remis în adresa Guvernului SUA recomandările Raportului special 301 privind respectarea drepturilor de proprietate intelectuală la nivel mondial, inclusiv în Republica Moldova (Anexa nr. [3](#)).

Potrivit Raportului, industriile dreptului de autor raportează în general că legislația în domeniul dreptului de proprietate intelectuală în Moldova este solidă și armonizată cu directivele UE. Dar, după cum s-a remarcat, cea mai mare problemă cu care se confruntă aceste industrii în Moldova este implementarea legislației în domeniu și situația respectării drepturilor, care necesită mai multe controale și ridicări, cazuri penale și condamnări, în comparație cu alte state din regiune.

Raportul menționează că majoritatea industriilor în domeniul de autor, în special, industria programelor de calculator și industria cinematografică, adnotă probleme semnificative de respectare a drepturilor. Succint, aceste industrii raportează cum că sunt slab susținute, iar rata pirateriei rămâne a fi constantă, în special în industria programelor de calculator.

Potrivit Business Software Alliance, rata piratării programelor de calculator în Moldova rămâne a fi cea mai înaltă din lume (în 2011 a fost de 90%). Unul din impedimentele respectării efective a drepturilor este lipsa instruirii poliției, judecătorilor, procurorilor, autorităților responsabile de respectarea drepturilor de proprietate intelectuală. În 2012, numărul controalelor întreprinse împotriva presupușilor infractori s-a diminuat al doilea an consecutiv, iar majoritatea proceselor-verbale întocmite nu au avut finalitate prin neînceperea urmăririi penale și fără atragerea persoanelor vinovate la răspundere.

Astfel, Raportul recomandă ca Guvernul Moldovei în 2013 să aibă următoarele priorități în domeniul respectării drepturilor de proprietate intelectuală:

- Consolidarea conștientizării publicului despre importanța protecției drepturilor proprietății intelectuale prin organizarea campaniilor publice și educaționale;
- Creșterea numărului de programe de instruire pentru poliție, procurori, judecători în domeniul protecției proprietății intelectuale, inclusiv pe problemele pirateriei online.
- Creșterea numărului total de controale și cazuri intentate împotriva încălcărilor drepturilor de proprietate intelectuală.